

Charakteristika připravovaných diet

(kJ – kilojouly, B – bílkoviny, T – tuky, S – sacharidy)

Základní diety

mix	mixovaná strava	6 000 kJ, 60gB, 45gT, 200gS	
2	šetřící	9 500 kJ, 80gB, 70gT, 320gS	Při poruchách trávicího systému s dlouhodobým průběhem, které nevyžadují změny v energetickém přívodu stravy ani v poměru základních živin ani zvláštní předpisy – funkční poruchy žaludku, poruchy sekrece, chronická gastritida, vředová choroba žaludku, chronické onemocnění žlučníku a dvanáctníku v klidovém období. Dále horečnatá onemocnění, stavy po infarktu myokardu a stavy po odeznění akutní fáze infekční žloutenky, případně u chronických onemocnění jater.
3	racionální	9 500 kJ, 80gB, 70gT, 320gS	Běžná strava.
4	s omezením tuků	9 500 kJ, 80gB, 55gT, 360gS	Při chorobách žlučníku po odeznění akutního stadia a při chronických onemocněních žlučníku a pankreatu. Dále se předepisuje na přechodný čas uživatelům po operaci žlučníku a uživatelům se sníženou funkční schopností pankreatu. Na přechodný čas se indikuje také po virovém zánětu jater. Vhodná je při odeznívající dyspepsii, střevních katarrech, pokud nejsou provázeny výraznějšími průjmy.
5	bílkovinná bezezbytková	9 500 kJ, 80gB, 70gT, 320gS	Po akutních průjmových onemocněních a při chronických průjmových onemocněních každého druhu, například při syndromu dráždivého tlustého střeva, při funkčních průjmech, chronické enteritidě a při vředové kolitidě ve stadiu dekompenzace.
6	nízkobílkovinná	10 000 kJ, 50gB, 75gT, 380gS	Pro uživatele s chorobami ledvin při akutním postižení a chronickém onemocnění ledvin.
8	redukční	6 000 kJ, 90gB, 55gT, 150gS	U obézních uživatelů s hyperlipoproteinemií, případně cukrovkou, kde je žádoucí snížení tělesné hmotnosti.
9	diabetická	8 000 kJ, 100gB, 75gT, 200gS	Je vhodná pro většinu diabetiků. Podává se i uživatelům s hyperlipoproteinemiemi typu IV, případně III a V. Dávky sacharidů dle ordinace (150, 200, 250).
10s	neslaná šetřící	10 000 kJ, 80gB, 80gT, 340gS	Pro uživatele s chorobami srdce a cév v dekompenzaci a všemi chorobami, u nichž dochází k zadržování tekutin. Vhodná je i pro některé uživatele s vysokým krevním tlakem.

11	výživná	12 000 kJ, 105gB, 80gT, 420gS	Při podvýživě a vždy, kdy je žádoucí zvýšení tělesné hmotnosti uživatele, pokud není přitom nutný předpis speciální diety. Nejčastěji je to rekonvalescence po infekčních chorobách, po některých operacích, plicní TBC v období kompenzace, zhoubné nádory v období cytostatické léčby, ozařování RTG nebo radiem.
14	individuální	9 500 kJ, 80gB, 70gT, 320gS	Podává se uživatelům, kteří trpí nechutenstvím a netolerují základní dietu. Uživatel si jídlo vybírá sám, dle toho, na co má chuť. Předepisuje se také uživatelům s potravinovou alergií, kde je výběr omezený a je potřeba individualizace jídelního lístku.
9S	diabetická šetřící		Podává se uživatelům s diabetem při onemocnění zažívacího traktu.

Speciální diety

0S	čajová		Před a po operacích, při podávání úplné parenterální nebo enterální výživy, v akutních stavech po žlučnickové kolice apod. Podává se pouze sladký nebo hořký čaj, který se připravuje v domově.
4S	s vyloučením volného tuku		Při biliárních potížích, pankreatitid apod. pro odeznění akutních příznaků, průjmy apod. Technologická úprava bez použití volného tuku, mléka, masa, koření a nadýmavých potravin. Používá se vaření, dušení a zapékání v páře.
9S	diabetická šetřící		Dieta lehce stravitelná, nenadýmavá, šetřící, nedráždivá, s omezením tuků. Technologická úprava: vaření, pečení, dušení nebo opékání. Z koření povoleny zelené natě, kmín, majoránka, sůl. Nevhodnými potravinami jsou tučná masa, ostré koření, většina uzenin, majonézy, nadýmavé pokrmy a čerstvé kynuté pečivo. Povoleným pečivem je rohlík nebo veka. Má druhou večeři.
	vegetariánská		Vhodná pro uživatele, kteří odmítají jíst maso a masné výrobky. Bílkoviny masa jsou ve stravě nahrazeny mlékem, mléčnými výrobky, vejci, sójou, luštěninami. Strava obsahuje potřebné množství zeleniny a ovoce.
	bezlepková		Podává se při onemocněních tenkého střeva, při kterých enterocyty neprodukují peptidázu, která štěpí

		gliadín, součást obilninové bílkoviny glutenu (Celiakie, Dermatitis herpetiformis Duhring). Dieta nesmí obsahovat pšeničný lepek obsažený v mouce. K výrobě pokrmů se místo mouky speciální bezlepkové směsi, Solamyl, Maizena, rýžová mouka nebo sójová mouka. Je zakázáno podávat běžné pečivo. Pro bezlepkovou dietu se připravuje nebo objednává speciální pečivo.
	bez mléčných výrobků	Neobsahuje mléko a mléčné výrobky.